

Sygn. akt II CSK 324/19

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa L. F.
przeciwko Miastu Z.,
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 12 500 (dwanaście tysięcy pięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wobec wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna

(nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnić przypisanie jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 października 2018 r. powód L. F. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej o rozpoznania oparł na przyczynach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 i 2 pkt k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1) oraz gdy istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2).

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw.

Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ponadto - zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego - konieczne jest nie tylko wyartykułowanie problemu prawnego (zagadnienia prawnego), ale również niezbędne jest wywiedzenie analizy jurydycznej wskazującej na występujące

rozbieżności interpretacyjne co do jego rozstrzygnięcia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, nie publ. z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ. oraz z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ.). Poza tym sformułowane w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne muszą być przydatne dla rozstrzygnięcia o zasadności wniesionej skargi kasacyjnej.

Tych wymagań nie spełniają zagadnienia prawne sformułowane w skardze kasacyjnej. Skarżący, wskazując na występowanie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie przedstawił możliwych do zastosowania kierunków interpretacyjnych służących rozstrzygnięciu przedstawionych zagadnień prawnych. Poza tym nie mają one charakteru uniwersalnego i w istocie zmierzają do ponownej oceny prawnej istnienia podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego wobec powoda w konkretnym stanie faktycznym sprawy, stanowią więc próbę polemiki z oceną prawną przedstawioną przez Sąd drugiej instancji. Sformułowane w skardze zagadnienia prawne nie są również przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, z tej przyczyny, że przyczyną oddalenia wniesionego powództwa (później apelacji) była ocena, że pomiędzy zarzucanymi przez powoda pozwanemu działaniami a szkodą doznaną przez powoda nie istnieje adekwatny związek przyczynowy jako warunkujący odpowiedzialność odszkodowawczą, a nie ocena, że działania pozwanego nie mogły stanowić podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej, a czego dotyczą sformułowane w skardze zagadnienia prawne.

Powołanie się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że istnieją poważne wątpliwości dotyczące wykładni przepisów prawa, wskazania rozbieżnych kierunków ich możliwej interpretacji ewentualnie występujących w orzecznictwie rozbieżnych kierunków ich wykładni. Skarżący nie wykazał, aby wykładnia art. 321 § 1 k.p.c. budziła poważne wątpliwości. Niezależne od powyższego przepis ten określa, w jakich granicach może sąd orzekać. Zawiera zakaz wyrokowania co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem oraz zasądzania ponad żądania. Zarzut naruszenia tego przepisu nie jest właściwy do kwestionowania nieodniesienia się sądu w uzasadnieniu wyroku do jednej z podstaw prawnych, na których oparto powództwo.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji wyraźnie wskazano, że powództwo zostało ocenione jako niezasadne nie tylko na podstawie art. 415 k.c., ale również na podstawie art. 471 k.c., a ocenę prawną Sądu pierwszej instancji zaaprobował Sąd drugiej instancji.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, 108 § 1, 391 § 1 i 398²¹ k.p.c.